

TÆTTERE PÅ MEDLEMMERNE

DANSK SYGEPLEJERÅDS BERETNING 2010-12

Dansk Sygeplejeråd

Tættere på medlemmerne
Dansk Sygeplejeråds beretning 2010-12

Redaktion: Dansk Sygeplejeråd
Foto: Fotograf Lizette Kabré
Layout: Dansk Sygeplejeråd
Tryk: Rosendahls

Grafisk Enhed 12-04
Copyright © Dansk Sygeplejeråd 2012

Maj 2012

Alle rettigheder forbeholdes.

Fotografisk, mekanisk eller anden form for gengivelse
eller mangfoldiggørelse er kun tilladt med angivelse af kilde.

FORORD

TÆTTERE PÅ MEDLEMMERNE

Dansk Sygeplejeråd er organisationen for alle sygeplejersker og sygeplejestuderende. Vi samler sygeplejersker i alle sektorer, i alle jobfunktioner og i alle aldre.

Fællesskabet mellem sygeplejersker giver os enestående muligheder. Når vi er mange, der står sammen, taler vi med en endnu tydeligere stemme overfor arbejdsgivere og politikere. Når vi er mange, der står sammen, kan vi opbygge et endnu stærkere netværk om faget og alle dets muligheder. Når vi er mange, der står sammen, kan vi skabe endnu bedre tilbud til de sygeplejersker, som har brug for støtte og hjælp.

Men fællesskabet kommer ikke af sig selv. Alle sygeplejersker skal kunne se sig selv i Dansk Sygeplejeråd. Det stiller krav til os om at være en synlig og imødekommende organisation, som giver plads til den enkelte. Fordele ved at være medlem af sygeplejerskerne fællesskab skal være tydelige, og medlemmerne skal opleve, at de indsatser, vi prioriterer, matcher de udfordringer, sygeplejerskerne møder i hverdagen.

Derfor har vi i perioden 2010-12 arbejdet målrettet for at komme endnu tættere på medlemmerne. Uanset om vi arbejder med fagets udvikling, løn- og ansættelsesvilkår eller organisationens demokrati, har vi medlemmerne for øje. Vi har også medlemmerne for øje, når vi arbejder for at varetage sygeplejerskerne individuelle og kollektive interesser - f.eks. ved at påvirke de sundhedspolitiske dagsordener og forbedre rammerne for professionel sygepleje. Vi er kritiske, men konstruktive, og vi bidrager løbende i debatten med bud på, hvordan sygeplejersker kan være med til at løse de udfordringer, sundhedsvæsenet står overfor.

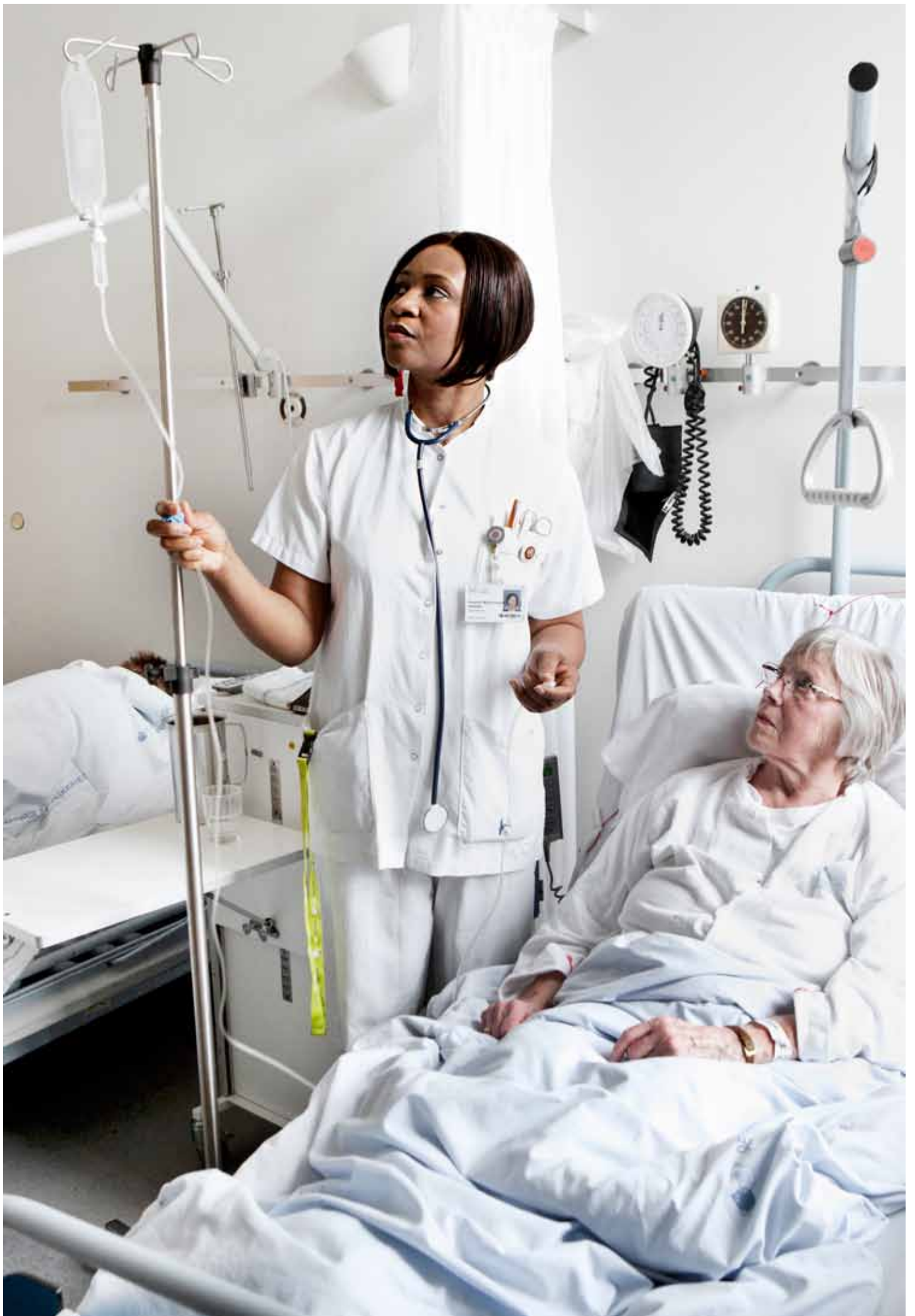
I perioden 2010-12 har fællesskabet vist sin styrke. Vi har opnået stor indflydelse - f.eks. på udviklingen af de nære sundhedstilbud. Der er i dag stor opbakning til, at sygeplejersker spiller en nøglerolle i forhold til at forebygge både sygdom og indlæggelser. Et andet markant resultat er tilbuddene til ledige sygeplejersker. Vi har samtidig markeret os stærkt i debatten om faglig forsvarlighed, kvalitet og patientsikkerhed. Og vi har vist omverdenen en masse af mulighederne i sygeplejen.

Nu arbejder vi videre ad den vej. Sammen skaber vi en endnu stærkere sygeplejerskeprofession. Og sammen gør sygeplejersker en endnu større forskel for patienter og borgere - stærke såvel som svage.

Dansk Sygeplejeråds beretning 2010-12 giver et indblik i vores arbejde og i de resultater, vi hver dag arbejder for at skabe til sygeplejerskerne, professionen og sundhedsvæsenet.

God læselyst!

Grete Christensen
Formand

ET STÆRKT FAG I UDVIKLING

Vores profession bliver løbende udfordret af omverdenen. Forandringer, fusioner og besparelser udfordrer den faglige forsvarlighed. Et forandret sygdomsbillede og større krav til evidens og dokumentation udfordrer vores vidensgrundlag. Behovet for nye arbejdsformer og et pres fra andre faggrupper udfordrer vores faglige identitet.

Som profession skal vi være med til at finde løsningen på udfordringerne – og som organisation skal vi give medlemmerne mulighed for at udvikle nye svar i hverdagen. Den indsats har været omdrejningspunktet for alle vores faglige aktiviteter i 2010-12.

“Professionel sygepleje har afgørende betydning for patienternes og borgernes helbred, overlevelse og sikkerhed. Det dokumenterer både dansk og international forskning.

Sygeplejersker identificerer, analyserer og vurderer behov og problemer, både hos den enkelte borger eller patient, i familier og i lokalsamfund. Vi observerer, støtter og vejleder patienter og borgere døgnet rundt og foretager bevidste valg mellem forskellige løsninger. Vores arbejde har afgørende betydning for, at patienter og borgere får den rigtige sygepleje på det rigtige tidspunkt.”

-citater fra Dansk Sygeplejeråds holdningspapir 'Et stærkt fag i udvikling'

SYGEPLEJENS ÅR ET ÅR MED FAGET I CENTRUM

Sygeplejens År startede den 12. maj 2011 på den internationale sygeplejerskedag. Siden har der over hele landet været et væld af faglige aktiviteter.

Aktiviteterne har været mangeartede: Faglige konferencer, videnscaféer, temadage, sms-debatter, fotoaktiviteter og meget andet.

For at rette omverdenens opmærksomhed mod sygeplejen og sygeplejerskerne har vi i årets løb uddelt "Rammer for Fremtiden" til fremtrædende sundhedspolitikere, meningsdannere og ledere i sundhedsvæsenet og opfordret dem til at svare på spørgsmål om, hvordan de opfatter sygeplejersker, og hvad de vil gøre for at fremme sygeplejen i fremtiden.

Vi afslutter Sygeplejens År med en stor konference i Tivoli den 12. maj 2012. Her vil nationale og internationale oplægsholdere sætte spot på kernen i sygeplejen, og deltagerne får mulighed for at diskutere og blive kloge på sygeplejen.

Ved afslutningen af Sygeplejens År har cirka 16.000 sygeplejersker deltaget i en eller flere aktiviteter.

Brug koden og læs meget mere om Sygeplejens År. Du kan blandt andet hente et sæt dilemmakort til sygeplejefaglige debatter på arbejdspladserne

FOTO: SØREN SVENDSEN

Sygeplejens År startede d. 12. maj 2011 med en lang række aktiviteter over hele landet

VIDEN UDVIKLER SYGEPLEJEN

Dansk Sygeplejeråd har i 2012 præsenteret et nyt forskningsudspil, som peger på behovet for at sikre gode vilkår for fremtidens sygeplejeforskning. Udspillet er udarbejdet med input fra en lang række sygeplejersker med erfaring og interesse i forskning. Forskningsudspillet, 'Viden udvikler sygeplejen', peger på, at forskning i sygepleje er en nødvendig del af den sundhedsvidenskabelige forskning, og at der er behov for mere attraktive stillinger for forskere i sygepleje og bedre finansieringsmuligheder for sygeplejeforskning. Med forskningsudspillet har vi været med til at sætte retning på fremtidens sygeplejeforskning, og udspillet har allerede åbnet flere døre for professionen. Næste skridt er at arbejde for, at så mange af forslagene som muligt bliver realiseret.

Vi bidrager også til sygeplejeforskningen ved at give økonomisk støtte til medlemmernes forskning. I 2011 uddelte Dansk Sygeplejeråds Sygeplejefaglige Forskningsfond i alt 850.000 kroner til ni forskellige projekter udført af sygeplejersker. Alle opfyldte vores krav om at fokusere på temaet 'rehabiliterende sygepleje med fokus på at styrke patientens og pårørendes egne kræfter, deltagelse og mestring'.

Brug koden og læs Dansk Sygeplejeråds forskningsudspil 'Viden udvikler sygeplejen'

TÆT PÅ DSR

"Med Dansk Sygeplejeråds forskningsudspil er det lykkedes rigtig godt at samle en række forskellige interessenter bag et fælles dokument, der viser vejen mod øget fokus på den sygeplejefaglige forskning".

"Sygeplejen er udfordret af den demografiske udvikling, og der er brug for, at fagligheden bliver skærpet på pleje- og omsorgsområdet. Vi har især brug for ny viden om, hvordan vi organiserer, effektiviserer og højner kvalitet i vores tilbud til den enkelte patient. Og det kan kun ske gennem en øget forskningsindsats".

"Dansk Sygeplejeråd har en vigtig opgave i at være med til at synliggøre, at sygeplejerskerne bliver nøglepersoner i fremtidens sundhedssystem".

-Kirsten Lomborg, lektor og sektionsleder ved Sektion for Sygepleje, Aarhus Universitet.

PROFESSIONEN FÅR NYE VIDEREUDDANNELSER

Vi arbejder for, at sygeplejersker kan få et endnu større ansvar for behandling og sygepleje til borgerne med kroniske lidelser. I 2011 kom vi et stort skridt videre, da regeringen besluttede at etablere en ny videregående uddannelse for sygeplejersker, som efter planen skal starte i løbet af 2012.

Den nye specialuddannelse for sygeplejersker betyder, at sundhedsvæsenet står bedre rustet til at håndtere den markante stigning i antallet af ældre og kronisk syge. Med den nye uddannelse får sygeplejersker mulighed for at løfte deres faglige niveau endnu mere og gøre karriere helt tæt på patienterne. Vi har sammen med KL, Danske Regioner og Sundhedsstyrelsen været tæt involveret i beslutningsprocessen om uddannelsen, og vi arbejder videre for at få uddannelsen etableret hurtigst muligt til gavn for patienterne og sygeplejerskefaget.

I perioden 2009-12 er der desuden iværksat to nye specialuddannelser for sygeplejersker: Specialuddannelsen i kræftsygepleje og den nye sundhedsplejerskeuddannelse. Dansk Sygeplejeråd har arbejdet målrettet for at få begge uddannelser etableret, og vi har været tæt involveret i udviklingen.

MERE KVALITET I DEN KLINISKE UDDANNELSE

Vilkårene for undervisere og studerende er vigtige for sygeplejerskefaget. Derfor har vi i marts 2011 sammen med en række partnere afholdt en konference i København om fremtidens kliniske uddannelse. Konferencen, der tiltrak mere end 500 deltagere, satte fokus på, hvordan udviklingen i sundhedssektoren påvirker den kliniske uddannelse. Emnerne var blandt andet brobygning mellem teori og praksis og den kliniske vejleders rolle. Formålet med konferencen var at inspirere kliniske vejledere, uddannelsesansvarlige, undervisere og ledere til at udvikle og nytænke den kliniske undervisning.

I forhold til grunduddannelsen har vi desuden fortsat arbejdet i rekrutteringskampagnen 'Hvid Zone'.

FOTO: SIMON KLEIN KNUDSEN

Sammen med Sundhedsministeriet, Danske Regioner, KL, Professionshøjskolerne, Sundhedsstyrelsen, SLS, Hvidovre Hospital og Københavns Kommune tog vi i 2011 initiativ til en stor konference om kvalitet i den kliniske uddannelse

ARBEJDSMILJØ OG ARBEJDSLIV

SYGEPLEJERSKER DISKUTERER FAGLIG FORSVARLIGHED

Et sundt og sikkert arbejdsmiljø er en forudsætning for høj kvalitet i sygepleje og behandling. Det er også en forudsætning for, at sygeplejersker trives i arbejdet hele livet – både fysisk og psykisk. De situationer, som sygeplejersker oplever som fagligt uforvarselige, opstår når prioriteringer betyder, at patienterne og borgerne ikke får den nødvendige sygepleje og behandling. Det kan have mange årsager, eksempelvis ressourcer, arbejdsgange, kompetencer eller mængden af opgaver.

Det påvirker arbejdsmiljøet negativt, når vilkårene i hverdagen efterlader sygeplejersker tilbage med oplevelsen af ikke at kunne udføre faglig forsvarlig sygepleje og med en følelse af utilstrækkelighed. Samtidig påvirker arbejdsmiljøet i høj grad muligheden for at kunne udføre faglig forsvarlig sygepleje.

Patienterne skal ikke udsættes for unødvendige belastninger, og sygeplejersker skal forblive stolte af faget og ikke blive syge af arbejdet. Derfor har Dansk Sygeplejeråd valgt at sætte faglig forsvarlighed til debat.

Vi har blandt andet udarbejdet pjecen 'Faglig forsvarlighed' og en spørgeguide. Alt materialet er udarbejdet, så det kan bruges til debatter blandt sygeplejersker på arbejdspladserne i sundhedsvæsenet.

Vi har også produceret seks små film til hjemmesiden. Filmene illustrerer situationer fra hverdagen, hvor fagligheden – og den enkelte sygeplejerske – kommer under pres. Formålet med filmene er at skabe debat på arbejdspladserne og understrege, at det ikke er et individuelt problem, om den enkelte sygeplejerske har mulighed for at udføre faglig forsvarlig sygepleje.

Som en del af indsatsen for et sundt og sikkert arbejdsmiljø gør vi en særlig indsats for arbejdsmiljørepræsentanterne. Siden 2010 har vi blandt andet udviklet kurser til arbejdsmiljørepræsentanterne om psykisk arbejdsmiljø, om AMiR som forhandler og om at sætte arbejdsmiljøet på dagsordenen i MED-udvalgene. Vi har også udviklet arbejdsmiljøkurser for tillidsrepræsentanterne og lederne, som er de nærmeste lokale samarbejdspartnere for arbejdsmiljørepræsentanterne. Desuden har vi sammen med det faglige selskab for arbejds miljøsygeplejersker og Professionshøjskolen UCC etableret to diplommoduler med fokus på arbejdsmiljø og sundhedsfremme.

Brug koden og læs meget mere om faglig forsvarlighed. På vores hjemmeside kan du også se korte videofilm om faglighed under pres i hverdagen

Billede fra video om faglig forsvarlighed

VI STYRKER SAMARBEJDET MED DE FAGLIGE SELSKABER

De 35 faglige selskaber under Dansk Sygeplejeråd besidder den nyeste sygeplejefaglige viden inden for deres felt. Med et effektivt samarbejde mellem organisationen og de faglige selskaber kan vi i fællesskab bringe den faglige viden ind på den politiske arena og påvirke sundhedspolitikken og sygeplejefprofessionens udvikling.

Derfor har vi indgået nye samarbejdsaftaler med hvert enkelt fagligt selskab. Samarbejdsaftalerne omhandler blandt andet uddannelsesbehov inden for det enkelte speciale, behov for udarbejdelse af funktionsbeskrivelser og sygeplejerskeprofiler og synlighed af de faglige selskaber. Samtidig giver regnskabsbistand samt kurser i bestyrelsesarbejde og kommunikation de faglige selskaber mulighed for at intensivere det faglige arbejde.

For at støtte faglige udviklingsprojekter til gavn for medlemmerne har vi oprettet en pulje på 500.000 kr, som de faglige selskaber kan søge. De første to portioner a 50.000 kroner gik i januar 2012 til det Faglige Selskab for ortopædkirurgiske sygeplejersker til udvikling af et Videnscenter for ortopædkirurgisk sygepleje og til det Faglige Selskab for reumatologiske sygeplejersker til beskrivelse af den reumatologiske sygepleje.

Vi giver også støtte til, at de faglige selskaber kan deltage i internationalt sygeplejefagligt arbejde.

I 2011 er der desuden oprettet et nyt selskab: Fagligt Selskab for hygiejnesygeplejersker.

FOTO: GUNILLA SVENSMARK

Hæder til danske sygeplejersker: Dansk Sygeplejeråds formand overrakte i 2011 Florence Nightingale medaljen til tre danske sygeplejersker. Medaljen uddeles af Røde Kors efter indstilling af Dansk Sygeplejeråd. I 2011 gik medaljerne til Claus Bakke, som har været leder på Felthospitalet i Helmand-provinsen, Charlotte Dong McIntyre som har været udsendt til verdens brændpunkter som operationssygeplejerske for Røde Kors og til Inger Hee, som har været pioner i oprettelsen af hospicer

SYGEPLEJERSKER PÅ ALLE PLEJEHJEM - HVER DAG, DØGNET RUNDT

Kommunerne overtager i stigende grad opgaver, som hospitalerne hidtil har løst. Patienterne bliver udskrevet langt tidligere, og antallet af ældre og borgere med kroniske lidelser vokser. Den udvikling stiller store krav til sygeplejerskerne i kommunerne. Derfor har vi sammen med KL udarbejdet en statusrapport og en udfordringsrapport om sygeplejen i kommunerne. Vi har også holdt temadage med deltagelse af forskere og sygeplejersker fra kommunerne. På baggrund af rapporter og temadage har vi udarbejdet anbefalinger til fremtidens sygepleje i kommunerne. En af anbefalingerne er, at der er behov for sygeplejersker i plejeboligerne døgnet rundt for at sikre en højere kvalitet.

Der er i dag bred opbakning til, at kommunerne skal ansætte flere sygeplejersker for at løfte de komplekse opgaver. Blandt andet har KL og Praktiserende Lægers Organisation sammen med Dansk Sygeplejeråd peget på nødvendigheden af sygeplejersker i kommunerne og i plejeboligerne.

Anbefalingerne i Dansk Sygeplejeråds udspil 'Fremtidens sygepleje i kommunerne' er:

- 1 Inddrag borgerne
- 2 Sygeplejersker i plejeboliger og hjemmesygepleje - døgnet rundt
- 3 Kompetencer og uddannelsesniveau skal matche de nye behov
- 4 Skab helhed i patientforløbene
- 5 Teknologi og telemedicin er fremtidens værktøjer
- 6 Flere borgere har brug for rehabilitering
- 7 Mere viden om det, der virker
- 8 Organisering og styringsformer skal give mening
- 9 Prioritér sygeplejefaglig ledelse på alle niveauer

Læs mere om Dansk Sygeplejeråds anbefalinger til fremtidens sygepleje i kommunerne her

TÆT PÅ DSR

"Sygeplejerskerne er en helt central ressource for kommunerne i udviklingen af det nære sundhedsvæsen. Sygeplejerskerne har nogle sundhedsfaglige kvalifikationer, der er alfa og omega i løsningen af de stadigt mere specialiserede sygeplejeopgaver, som i dag er placeret i kommunerne. Sygeplejerskerne skal særligt hjælpe kommunerne med at fremme anvendelsen af kliniske retningslinjer for at sikre en høj og ensartet kvalitet i ydelserne".

-Jan Trøjborg, formand for KL

TÆT PÅ DSR

“En faglig høj indsats på Dragsbækcentret hviler blandt andet på, at alle sygeplejersker er på efteruddannelse, hvor de gennemfører moduler, der højner det faglige niveau væsentligt. Den viden giver de videre til det øvrige sygeplejefaglige personale ved, at sygeplejerskerne er ansvarlige for at samordne behandlingen for beboerne på Dragsbækcentret. Det er også muligt, fordi Thisted Kommune har øget antallet af sygeplejersker.”

“Arbejdsmiljøet er rigtig godt, da der er plads til et godt samarbejde mellem de forskellige faggrupper. Der er mange måder at lede på, og jeg er som sygeplejerske fokuseret på at udleve ledelse afhængigt af opgaven, hvor der er plads til demokratisk samarbejde og fokus på den enkelte borger. For det er det, sygeplejersker er rigtig gode til.”

-Jytte Olsen, sygeplejerske og leder af plejehjemmet Dragsbækcentret i Thisted

PATIENTUDDANNELSE: HVORDAN KOMMER VI FRA TEORI TIL PRAKSIS?

Flere og flere danskere får en eller flere kroniske sygdomme, som f.eks. diabetes eller KOL. For at patienterne kan undgå sygdomsforværring og indlæggelser er det vigtigt, at de får den nødvendige patientuddannelse. Sygeplejersker har en helt særlig rolle i forhold til patientuddannelse, og det er vigtigt, at professionen selv er med til at forme fremtidens patientuddannelse. Derfor har vi sammen med STENO Diabetes Center afholdt en konference om patientuddannelse, som satte fokus på, hvordan vi kommer fra teori til praksis. Der deltog mere end 300 sygeplejersker, andre sundhedsprofessionelle og forskere i konferencen, som tog afsæt i de bedste internationale erfaringer med patientuddannelse.

SUNDHEDSVÆSENET SKAL STYRKE DEN SYGEPLEJEFAGLIGE LEDELSE

Forandringerne i det regionale og det kommunale sundhedsvæsen stiller store krav til den sygeplejefaglige ledelse. Det er vigtigt for borgerne og patienterne, at sygeplejen har en fremtrædende placering i ledelsesstrukturen. Det gælder både på sygehusene og i kommunerne. Derfor har vi besluttet at iværksætte flere initiativer for at styrke lederne og den sygeplejefaglige ledelse:

- En indsats for at fastholde og udbygge sygeplejerskers position som ledere i sundhedsvæsenet
- En indsats op til den kommende styringsreform, der skal sikre at det faglige ledelsesrum, kvalitet og unødigt dokumentation bliver tænkt ind i reformen.

Som følge af oprettelsen af Lederforeningen har vi etableret et Ledelsescenter, som giver lederne konkret hjælp i forhold til løn, ansættelsesforhold og ledersparring.

”For at skabe gode lokale sundhedstilbud er der behov for, at kommunerne opruster de sundhedsfaglige kompetencer. I dag bliver praktiserende læger og vagtlæger i mange tilfælde nødt til f. eks. at indlægge ældre plejehjemsbeboere, fordi der ikke er medarbejdere om aftenen eller om natten, som i samarbejde med den praktiserende læge eller vagtlægen kan behandle og observere patienterne på plejehjemmet.

Nogle kommuner har mange sygeplejersker på plejehjemmene, men under halvdelen af kommunerne har sygeplejersker på alle plejehjem. Sygeplejersker på plejehjemmene døgnet rundt er en oplagt vej til at undgå de mange indlæggelser, som er dyre for samfundet og opslidende for de ældre.”

-Henrik Dibbern, formand for Praktiserende Lægers Organisation og Grete Christensen, formand for Dansk Sygeplejeråd i Jyllands-Posten 15. marts 2012

EN LEVENDE ORGANISATION MED ET STÆRKT DEMOKRATI

Medlemmerne har med rette store forventninger til Dansk Sygeplejeråd. Som den eneste faglige organisation, der varetager sygeplejerskernes interesser, har vi et stort ansvar for hele tiden at skabe nye resultater. Vores målinger blandt medlemmerne viser, at medlemstilfredsheden og medlemsloyaliteten er på vej frem. Men målingerne viser også, at vi stadig har et stort arbejde foran os. Derfor arbejder vi målrettet på at skabe nye resultater for medlemmerne og synliggøre fordelene ved at være medlem af Dansk Sygeplejeråd.

Samtidig med, at medlemmerne har store forventninger til os, møder vores tillidsvalgte nye udfordringer. Udviklingen i sundhedsvæsenet går stærkt, og store forandringer er en del af hverdagen. Medinddragelse af medarbejderne er en forudsætning for, at forandringerne bliver en succes - men de tillidsvalgte bliver langt fra altid inddraget i de vigtige beslutninger om forandringer, økonomi og besparelser. Derfor ruster vi vores engagerede tillidsvalgte til at gå styrket ind i dialogen med arbejdsgiverne - til gavn for medlemmerne, arbejdspladserne og sundhedsvæsenet.

“Vi vil favne alle Danmarks sygeplejersker. Det vil vi, fordi vi kan tale med én stemme, når alle sygeplejersker fra studerende til topchefer er samlet i én organisation. Fællesskabet blandt sygeplejersker giver styrke og sammenhold, både indadtil og udadtil. Vores organisation rummer medlemmer med vidt forskellige ansættelses- og erfaringsbaggrunde. Forskelligheden er organisationens styrke. Den sikrer, at vi hele tiden kan stille os i spidsen for udviklingen af vores fag - til gavn for patienter og borgere og for sundhedsvæsenet i sin helhed. Men forskelligheden kræver, at vi er opmærksomme på de særlige vilkår og interesser, som de forskellige medlemmer har. Derfor arbejder vi for at være en rummelig og lydhør organisation, hvor der er god plads til den enkelte inden for fællesskabets rammer.”

-Citat fra Dansk Sygeplejeråds holdningspapir 'En levende organisation med et stærkt demokrati'

MEDLEMSKABET SKAL VÆRE ATTRAKTIVT

Vi arbejder målrettet for at øge medlemmernes tilfredshed med organisationen. Vi vil også skabe større kendskab til de medlemsfordele, vi har til medlemmer med forskellige ønsker og til medlemmer i forskellige livssituationer.

Den primære indgang for medlemmerne er fortsat tillidsrepræsentanterne, kredsene og Ledelsescentret, og vi arbejder kontinuerligt på at styrke samspillet på tværs af organisationen.

Vores mål er, at medlemmerne får den hjælp, de har behov for. Derfor er mødet med medlemmerne et vigtigt indsatsområde for os. For at sikre kvalitet og sammenhæng og en tydeligere indgang til det centrale sekretariat i Kvæsthuset har vi derfor samlet indsatsen omkring service, sagsbehandling, tilbud og initiativer i en ny medlemsenhed.

Den økonomiske situation i samfundet medfører besparelser på sygehusene og i kommunerne. Det betyder, at mange sygeplejersker er blevet afskediget, omplaceret eller flyttet til en anden arbejdsplads i forbindelse med sammenlægninger, udfasninger eller lukninger. I 2010 blev cirka 1000 sygeplejersker opsagt, og i 2011 blev cirka 780 sygeplejersker opsagt fra deres job. I den situation er det vigtigt at være medlem af en faglig organisation, som kan give den nødvendige juridiske rådgivning og bistand.

Et andet felt, hvor sygeplejersker har brug for juridisk bistand, er patientklagesager. Med etableringen af Patientombuddet pr. 1. januar 2011 er der en samlet indgang for patienter, der ønsker at klage over den faglige behandling i det danske sundhedsvæsen. For sygeplejersker og andre sundhedsprofessionelle har det betydet en stigning i antallet af patientklagesager. Dansk Sygeplejeråd tilbyder, at medlemmer kan få behandlet klagesagen ud fra både en sygeplejefaglig og en juridisk vinkel. Patientombuddet har i en række tilfælde givet Dansk Sygeplejeråd medhold i, at der ikke har været grundlag for kritik overfor medlemmerne.

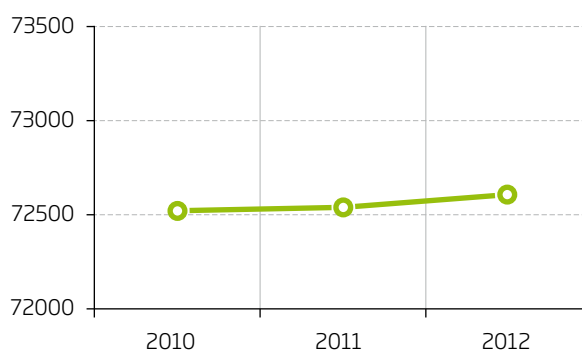
I 2011 trådte den nye kontingentstruktur i kraft. Alle sygeplejersker med tilknytning til sygeplejen er aktive medlemmer gennem alle livsfaser. Det gælder studerende, erhvervsaktive og sygeplejersker der modtager dagpenge, er på en SU-berettiget videreuddannelse eller er gået på efterløn og/eller pension.

VI HAR PLADS TIL FLERE NYE MEDLEMMER

Dansk Sygeplejeråd har de seneste år oplevet et fald i antallet af medlemmer. Den udvikling ser nu ud til at være standset, og siden 2010 er vores samlede medlemstal blevet lidt større. Men det er fortsat et centralt mål at blive bedre til at fastholde medlemmer, få flere tilfredse medlemmer og blive bedre til at rekruttere nye medlemmer. Derfor er medlemsfokus en del af alle vores aktiviteter. Vejen til at opnå vores mål går blandt andet gennem fem prioriterede indsatser:

- Mødet med medlemmet, vejledning og rådgivning
- Synliggørelse af Dansk Sygeplejeråds tilbud og aktiviteter
- Faglig udvikling
- Arbejdsmiljø
- Nyuddannede sygeplejersker

DANSK SYGEPLEJERÅDS MEDLEMSTAL 2010-12

DE STUDERENDE SKRIVER HISTORIE

Organisationsprocenten i SLS, Sygeplejestuderendes Landssammenslutning, stiger. Ved indgangen til 2012 havde SLS det højeste antal medlemmer og den højeste organisationsprocent i 10 år. SLS har i dag ca. 6.900 medlemmer. Det svarer til 76 % af alle sygeplejestuderende i Danmark. Bag succesen er blandt andet stor synlighed på det sociale medie Facebook og flere nye lokalbestyrelser på sygeplejerskeuddannelserne.

DANSK SYGEPLEJERÅD GÅR I DIALOG MED KRITISKE MEDLEMMER

Vi har i 2011 afviklet et samarbejdsprojekt mellem det centrale sekretariat og Kreds Hovedstaden. Formålet var at udarbejde forslag til at møde sygeplejersker på arbejdspladser med lav organisering og mange kritiske medlemmer. De involverede medlemmer er optaget af vidt forskellige forhold, og vi har efter projektet gennemført en række tiltag:

- Skabeloner til nyhedsbreve til TR og AMiR
- Velkomstflyer til nye kolleger
- Flyer om Faglige Selskaber, som tillidrepræsentanter kan dele ud
- Fokuseret service i forhold til akademiske sygeplejersker
- Mulighed for nedsat kontingent til sygeplejersker, der læser på en SU-godkendt videreuddannelse
- Etablering af arbejdsmiljønetværk for undervisende sygeplejersker
- Kompetenceudvikling af organisationsvalgte og medarbejdere
- Nyhedsbreve til Lederforeningens medlemmer
- Kvartalsmøder for nye ledere

NY HJEMMESIDE MED FOKUS PÅ BRUGERVENLIGHED OG DIALOG

I februar 2011 blev www.dsr.dk relanceret med særlig fokus på medlemmet med sloganet 'DSR kender mig'. I januar 2012 lancerede vi næste fase af den ny hjemmeside med fokus på brugervenlighed, dialog, netværk og videndeling mellem medlemmer og synliggørelse af viden fra de faglige selskaber.

På 'Min Side' får medlemmerne indhold, som er tilpasset medlemsoplysninger, interesser, relevante nyheder, artikler og temaer, f.eks. fra egen kreds, eget faglige selskab og eget faglige speciale. 'Min Side' har siden lanceringen i 2011 fået stigende tilgang og trafik. På 'Min Side' er det endvidere muligt at se og opdatere egne medlemsoplysninger.

Andre nye tiltag på www.dsr.dk er:

- Netværk
- Ny forside - Navigation og design
- Nyt kursusystem
- Digitale blanketter
- Temasider
- Situationssider
- Faglige selskaber
- Ny søgefunktion

Dansk Sygeplejeråds nye hjemmeside indeholder 'min side', som bringer medlemmer og organisation tættere sammen

The screenshot shows the Danish Nurses' Association (DSR) website. At the top, there is a navigation menu with links for 'Kredse', 'Lederforeningen', 'SLB', 'TR', 'AMiR', 'Faglige Selskaber', 'Seniorrådsforeningen', and 'DSR'. Below this is a search bar and a 'Indtast søgeord' field. The main content area is titled 'MIN SIDE' and features several article cards. The first card is titled 'Omsorg for dig, som yder omsorg for andre' and is dated 17 APRIL 2012. The second card is titled 'Lænetale opnået i Odense' and is dated 16 APRIL 2012. The third card is titled 'Telemedicin og Velfærdsteknologi' and is dated 17 APRIL 2012. To the right of these cards is a 'DIN PROFIL' section that says 'DIN PROFIL ER 100% KOMPLET'. Below the article cards is a 'OPLYSNINGER OM MIG' section and a map of Denmark. The bottom of the page features a 'MIN KREDS' section.

SYGEPLEJERSKER FÅR MULIGHED FOR JOBROTATION OG TRAINEEFORLØB

Ledigheden blandt sygeplejersker – og ikke mindst for nyuddannede – er vokset de seneste år. I Dansk Sygeplejeråd arbejder vi for, at ledighed blandt sygeplejersker bliver forebygget, at ledige sygeplejersker får mulighed for at vedligeholde deres faglige kompetencer og at ledige medlemmer kan fastholde en tilknytning til både faget og organisationen. Derfor har vi presset på for at sygeplejersker får adgang til tilbud, som kan hjælpe dem ind på arbejdsmarkedet.

Jobrotation er et af de initiativer, vi har arbejdet for. Her sender en privat eller offentlig arbejdsgiver en medarbejder på efteruddannelse eller ansætter en ledig som vikar og får støtte til jobrotationsydelsen. Vi har igangsat mange forløb for sygeplejersker, og vi har udarbejdet en "jobrotations-kogebog", som understøtter arbejdet med jobrotation. Et andet værktøj, vi har arbejdet for, er traineeforløb. Her er det lykkedes os at få finansiering til mere end 100 traineeforløb for sygeplejersker. Internt i organisationen har vi desuden oprettet en netværksgruppe, som udveksler gode idéer om f.eks. jobrotation og andre aktiviteter målrettet ledige medlemmer.

"Super god og vigtig dag. Repetition er alfa omega og gavner selvtilliden i den videre jobsøgning... Jeg føler mig mere sikker!"

- deltager på faglig temadag for ledige nyuddannede sygeplejersker

VI HJÆLPER LEDIGE MED AT HOLDE FAST I FAGET

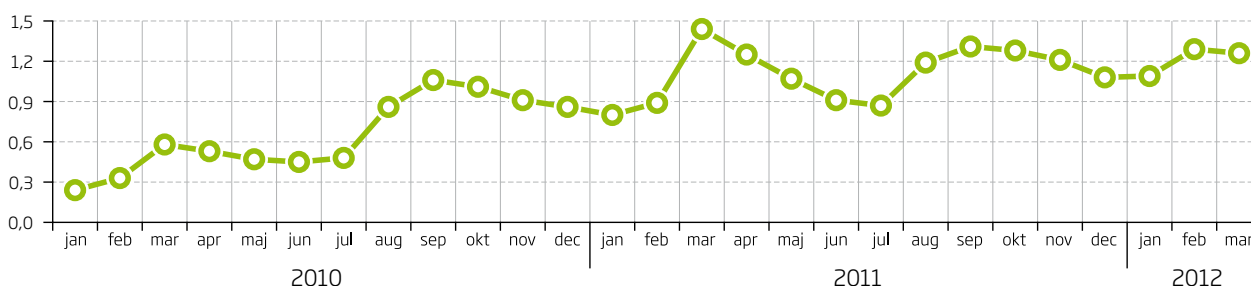
Dansk Sygeplejeråd har udviklet en række tilbud, som hjælper ledige sygeplejersker med at holde fast i faget. I foråret 2011 gennemførte vi kurser med temaerne sammenhængende patientforløb, klinisk beslutningstagning og kliniske retningslinjer, den refleksive praktiker samt træning i færdighedslaboratorier for nyuddannede. Samtidig har Dansk Sygeplejeråds kredse afholdt fagspecifikke temadage for ledige nyuddannede sygeplejersker. Emnerne har f.eks. været sårbehandling, væsketerapi, farmakologi, etik, stomipleje, palliation, psykiatrisk sygepleje og sygepleje til patienter med anden etnisk baggrund. I alt har mere end 600 ledige sygeplejersker deltaget i de forskellige aktiviteter.

FOTO: SØREN SVENDSEN

Dansk Sygeplejeråd har iværksat en række initiativer for at hjælpe de ledige sygeplejersker. Her er 1.næstformand Anni Pilgaard i dialog med ledige sygeplejersker i København

FULDTIDS LEDIGHEDSPROCENT

Kilde: DSA - Danske Sundhedsorganisationers Arbejdsløshedskasse

DIALOG OG KLINIKBESØG VI GÅR TÆT PÅ MEDLEMMERNES ARBEJDS DAG

FOTO: LARS HORN

I Dansk Sygeplejeråd prioriterer vi at besøge medlemmerne på deres arbejdspladser overalt i sundhedsvæsenet. Besøgene betyder, at vi har fingeren på pulsen, og at vi bedre kan argumentere for værdien af sygepleje over for politikerne og arbejdsgivere. Samtidig får vi vigtige input til at sikre sammenhængen mellem medlemmernes udfordringer og vores indsatser.

Arbejdspladsbesøgene sker blandt andet i form af 'Grete i klinik', hvor formand Grete Christensen sammen med en journalist fra 'Sygeplejersken' besøger medlemmer, og følger dem i løbet af en arbejdsdag. Vi deltager også i større arbejdspladsbesøg med besøg på mange forskellige afdelinger og grupper, besøg hos tillidsrepræsentanterne og medlemsmøder, f.eks. i form af fyraftensmøder.

Udover arbejdspladsbesøgene er vi løbende i dialog med medlemmerne om aktuelle temaer, som optager medlemmerne. I perioden 2010-12 har vi f.eks. deltaget i særlige møder for ledere i sundhedsplejen og de obstetriske afdelinger, akutsygeplejersker, undervisende sygeplejersker, sygeplejersker på direktionniveau, seniorsygeplejersker, ledere på skolerne, anæstesisygeplejersker, akademiske sygeplejersker, hygiejnesygeplejersker og flere andre grupper. Samtidig deltager Dansk Sygeplejeråds formand og næstformand hvert år i en række af de faglige selskabers landskurser og generalforsamlinger.

Vores besøg på sygeplejerskernes arbejdspladser er med til at sikre en rød tråd mellem medlemmernes udfordringer og det arbejde, vi prioriterer i Dansk Sygeplejeråd. Her besøger formand Grete Christensen sygeplejersker på en neonatalafdeling

ET UDPLUK AF FORMAND GRETE CHRISTENSENS BESØG PÅ MEDLEMMERNES ARBEJDSPLADSER:

Bispebjerg Hospital
Regionshospitalet Herning
Aalborg Sygehus
Vejle Sygehus
Sundhedscentret, Holstebro Kommune
Sygeplejeklinikken, Holstebro Kommune
Regionshospitalet, Holstebro
Sundhedsplejen i Københavns Kommune
Drachmannshave Plejehjem, Aalborg
Privathospitalet Hamlet

Forskningsenheden for klinisk sygepleje, Aalborg
Rigshospitalet
Sundhedsplejen i Furesø Kommune
Fredericia Sygehus
Kolding Sygehus
Middelfart Sygehus
Roskilde Kommune
Herlev Hospital
Regionshospitalet Randers
Almen praksis i Hørning

Distriktpsykiatrien i Nykøbing Falster og Maribo
Viborg Kommune
Behandlingscenter for Stofmisbrugere, Rødovre
Halsnæs Kommune
Holbæk Kommune
Dronning Ingrid's Hospital, Nuuk
Svendborg Sygehus
Sundhedsplejen i Faaborg Midtjylland
Aarhus Universitetshospital

TÆT PÅ DSR

"Mellem jul og nytår blev jeg via mail fyret fra den lægepraksis, hvor jeg arbejdede. Jeg var midt i min barselsorlov, så jeg blev både overrasket og følte mig krænket. Men da jeg ringede til DSR's akutlinje var konsulenten rigtig god at tale med. Han vurderede straks, at sagen lugtede langt væk, og det gav mig lidt ro, så jeg alligevel kunne nyde resten af julen og nytåret. Siden har DSR kørt sagen for mig, og jeg har stort set ikke skullet forholde mig til det. I februar lykkedes det at få forhandlet en aftale på plads, som betyder, at jeg får syv måneders ekstra løn. Det betyder rigtig meget. Nu håber jeg så bare på, at jeg kan finde mig et nyt job, når min barsel er slut".

-40-årig sygeplejerske, som blev fyret under barselsorlov

KREDSBESTYRELSESVALG I HELE LANDET

Ved valget 2011 havde vi fokus på at styrke rekrutteringen af kandidater og få en høj stemmeprocent. Der var valg i alle kredse, tre ud af fem kredse havde kredsformandsvalg og i alle kredse var der kamp om næstformandsposterne. Stemmeprocenten ved kredsbestyrelsesvalget blev 29,4 %, og det er en lille fremgang i forhold til valget i 2009.

Også ved valget til Lederforeningen blev der afholdt valg i alle kredse. I tre kredse var der kamp om bestyrelsesposterne. I to kredse var der afstemning om hvem af kandidaterne, der skulle være delegeret til kongressen. Formanden blev valgt uden modkandidat og dermed uden afstemning. Ved valget i Lederforeningen var stemmeprocenten 27 %, hvilket var en mindre fremgang i forhold til valget i 2009.

NY NÆSTFORMAND I DANSK SYGEPLEJERÅD

I sommeren 2010 deltog 18.000 sygeplejersker i valget af næstformænd for de kommende fire år. I alt kenderede fire sygeplejersker til de to næstformandsposter, og efter urafstemning blev Anni Pilgaard, daværende kredsformand i Syddanmark valgt som 1.næstformand, mens 2.næstformand Dorte Steenberg blev genvalgt.

FOTO: SIMON KLEIN KNUDSEN

Dansk Sygeplejeråds formandskab. Fra venstre 2. næstformand Dorte Steenberg, 1.næstformand Anni Pilgaard og formand Grete Christensen

NÅR SKADEN ER SKET

MILLIONERSTATNINGER TIL SYGEPLEJERSKER

Som medlem af Dansk Sygeplejeråd får du professionel bistand, hvis du kommer ud for en arbejdsskade. I perioden 2010-12 har vi behandlet over 1000 arbejdsskadesager. Afgørelser truffet i Arbejdsskadestyrelsen og Ankestyrelsen har i perioden udløst erstatninger på varigt mén på 6,2 mio. kr. til 132 medlemmer og erstatninger for tab af erhvervsevne på 24,5 mio. kr. til 98 medlemmer.

Samtidig bruger vi retssystemet til at skabe bedre vilkår for medlemmerne. Vi har ved Højesteretsdom af 16. august 2010 vundet en principiel sag over Ankestyrelsen. Dommen omhandlede deltidsansattes ret til erhvervsevnetab. Mange kvinder går i en periode af deres liv på deltid. En arbejdsskade i denne periode kan have som konsekvens, at man må gå yderligere ned i tid eller ikke kan gå op i tid igen. Erhvervsevnetabet er før dommen blevet udmålt i forhold til den hidtidige deltidsansættelse. Vores opfattelse er, at erhvervsevnetabet bør udmåles i forhold til den fuldtidsindtjening, man mister ved arbejdsskaden, såfremt man ikke kan arbejde fuld tid igen. Det har Ankestyrelsen hidtil afvist, men Højesteret fastlagde, at det var vores opfattelse, der skulle være gældende. Dommen stadfæster, at Arbejdsskadestyrelsens og Ankestyrelsens hidtidige praksis var ulovlig, hvorfor sådanne sager skulle revurderes med tilbagevirkende kraft fra 1978. Det betyder også, at dommen fremover kommer deltidsansatte til gode.

61 medlemmer har indtil videre anmodet Dansk Sygeplejeråd om støtte til at få genoptaget en sag. Ud af dem har 24 fået genoptaget deres sag og er blevet tilkendt yderligere erstatning for erhvervsevnetab på samlet 8,4 mio. kr.

Dansk Sygeplejeråds Solidaritetsfond støtter nationale og internationale organisationer med primært fokus på udvikling af sygeplejerskeorganisationer, professionen og sundhed internationalt. I kongresperioden er der i alt bevilliget over 2 millioner kroner gennem Solidaritetsfonden.

Solidaritetsfonden yder derudover støtte til medlemmer, der modtager psykologbehandling eller er i behandling for misbrug. I 2011 gav vi støtte til 96 medlemmers behandlingsudgifter i form af psykologbehandling eller i forbindelse med behandling af misbrug for i alt kr. 400.000 kr.

KOMPETENCEUDVIKLING RUSTER DE TILLIDSVALGTE

Kompetenceudvikling af tillidsvalgte er en vigtig del af Dansk Sygeplejeråds arbejde. For at ruste de tillidsvalgte til at møde de faglige og organisatoriske udfordringer, de står overfor, har vi lavet en strategi for udviklingen af de tillidsvalgtes kompetencer. Strategien angiver, hvordan de tillidsvalgte opnår kompetencer inden for udviklingsretningerne for hhv. TR og AMiR. Vi har også etableret et Forum for Organisatorisk Uddannelse for at sikre koordinering, udvikling og en stærk forankring politisk og administrativt på tværs i organisationen. Formålet er også at skabe et forum for læring, inspiration og erfaringsudveksling med fokus på læring i praksis og evaluering.

For at sikre nærhed og sammenhæng til medlemmerne har vi arbejdet med TR-rollen som den mest arbejdspladsnære politiker – især på TR-grunduddannelsen.

For at ruste TR til rollen som den mest arbejdspladsnære politiker i en tid med mange forandringer og omorganiseringer har vi blandt andet arbejdet med disse temaer:

- Forandringer og fusioner – hvordan tackler du dem?
- Udvikling af TR-kollegier og omstruktureringer af TR-kollegierne
- Sundhedsøkonomi
- Aktuelle temaer på TR-kompasset og AMiR-kompasset om f.eks. "social kapital", "sæt sygeplejen på dagsordenen" og "fusioner og forandringer"

TR-kompasset har fokus på visuel formidling og udvikling af e-learningstiltag i form af quizzet og dilemmaspil samt videocases, der omhandler svære samtaler og arbejdstid.

Som følge af Lederforeningens beslutning om at etablere Leder TR på arbejdspladserne udvikler vi en uddannelse til denne målgruppe. Fokus er på rollen som Leder TR og de særlige vilkår, der gælder for lederrollen i sundhedsvæsenet. For at øge samarbejdet mellem ledere/TR/AMiR har vi også udviklet en temadag med overskriften 'Den konflikthåndterende kultur på arbejdspladsen'.

DET SIGER TILLIDSREPRÆSENTANTERNE OM TR-UDDANNELSEN:

"Jeg har helt klart udviklet mig både på det personlige og det faglige plan, siden jeg blev TR – ikke mindst på grund af TR-grunduddannelsen. Det med at skulle stille sig op i en mængde og tale for en sag, har rykket nogle grænser, og jeg oplever, at jeg er blevet langt bedre og skarpere til at sige fra, når der er nogle ting i dagligdagen, som ikke er i orden".

"Grunduddannelsen har klædt mig langt bedre på til at finde de rigtige oplysninger eller spørge de rigtige mennesker i DSR. Jeg kan altid ringe til DSR og få støtte, og jeg synes, at de er rigtig gode til at stille med den nødvendige bistand".

- Sygeplejerske Anne-Dorthe Møller, tillidsrepræsentant i hjemmesygeplejen i Jammerbugt Kommune siden januar 2010

"Dansk Sygeplejeråds TR-grunduddannelse har betydet, at jeg har fundet fodfæste og en 'lille' identitet som TR. Jeg føler mig fortsat som forholdsvis nystartet, men uddannelsen har givet mig nogle redskaber, så jeg i højere grad vælger dialog og debat frem for forklaringer og udredninger i min kommunikation med medlemmerne. Det gør det langt nemmere at håndtere rollen som TR".

"Det er meget givtigt for mig at sparre med mine TR-kolleger, og jeg føler, at jeg har et stærkt sikkerhedsnet i form af vores meget tilgængelige fælles-TR og i kredsen. Det betyder, at jeg aldrig føler mig alene og overladt til mig selv".

- Sygeplejerske Isabel Gesler, tillidsrepræsentant på Aalborg Sygehus siden februar 2011

"Jeg er blevet langt bedre til at kommunikere med og kende mine samarbejdspartnere efter at have gennemført TR-grunduddannelsen. Især arbejdspladsprojektet virkede som en katalysator for øget kontakt til både TR-kolleger, ledelsen, medlemmerne og DSR. Uddannelsen har i det hele taget givet mig større sikkerhed i forhold til at kende systemet, og jeg har fået et bedre grundlag at arbejde ud fra som arbejdspladsvalgt politiker".

- Sygeplejerske Rikke Rævsgaard Hansen, tillidsrepræsentant i organisationen psykiatri og misbrug i Faaborg-Midtfyn Kommune siden april 2011

FEM KLARE HOLDNINGER FRA DSR

Dansk Sygeplejeråd har fem holdningspapirer, som præsenterer vores holdninger til faget, sundhedspolitik, mangfoldighed, løn og ansættelse samt organisationens liv og demokrati. I 2011 har vi opdateret, fokuseret og forenklet holdningspapirerne.

VI ENGAGERER OS INTERNATIONALT

Dansk Sygeplejeråd er på internationalt plan engageret i både professions-, forhandlings- og tværfaglige organisationer. Dermed har vi indflydelse på internationale beslutninger, som har direkte betydning for sygeplejersker i Danmark. Vi arbejder blandt andet gennem det europæiske samarbejde, EFN, og gennem vores nordiske samarbejde, SSN, hvor Dansk Sygeplejeråds formand Grete Christensen i 2011 blev valgt som formand.

En stor international begivenhed for sygeplejersker i 2011 var ICN's verdenskonference på Malta. Flere end 100 danske sygeplejersker deltog, og 28 danske sygeplejersker præsenterede projekter på konferencen. 10 medlemmer modtog stipendier fra Dansk Sygeplejeråd til at deltage i kongressen. I alt har 220 medlemmer fået støtte fra Stipendiefonden/M. L. Jørgensen & Gunnar Hansens Fond i 2011 til at deltage i faglige arrangementer, kurser og konferencer i udlandet.

En anden international aktivitet, som vi har prioriteret i 2010-12 er den igangværende revision af EU-direktivet vedrørende gensidig anerkendelse af professionelle kvalifikationer - det såkaldte direktiv 36. Direktivet udstikker retningslinjerne for anvendelse af uddannelse i et andet EU-land. Formålet med revisionen er at lette processen og dermed øge arbejdskraftens bevægelighed. Direktiv 36 indeholder en række krav til sygeplejerskeuddannelsen, som betyder, at en uddannelse, som lever op til minimumskravene, kan anvendes i et andet EU-land. Derfor har direktivet stor betydning for sygeplejerskeprofessionen, og Dansk Sygeplejeråd har sammen med FTF og vores internationale samarbejdspartnere arbejdet for at påvirke revisionen. Vi har f.eks. lagt vægt på, at revisionen ikke må sænke niveauet på uddannelsen, og at direktivet ikke bør åbne op for delvis adgang til at udføre en delmængde af sygeplejen.

DSR PÅ FACEBOOK

Gennem de seneste to år har vi udviklet vores tilstedeværelse på det sociale medie Facebook. Mange sygeplejersker er på Facebook, og derfor er det et fokuspunkt i vores kommunikation, at vi er synlige netop der og har en konstruktiv dialog med medlemmer og andre, som er interesseret i sygepleje.

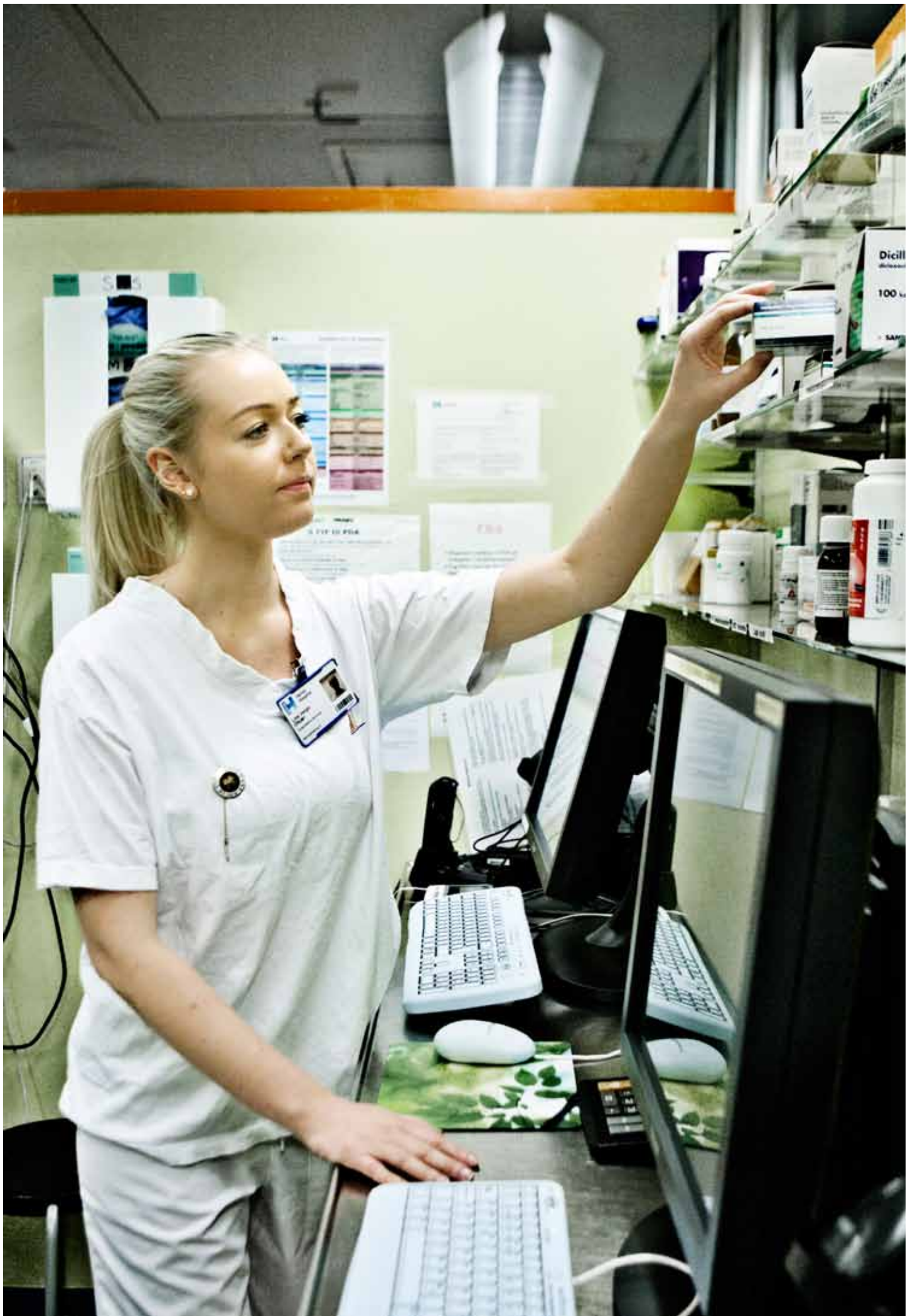
I dag har vi omkring 5000 fans på vores Facebookside, og vi er en af de faglige organisationer i Danmark, som har mest aktivitet og debat på vores side. Mød os på www.facebook.com/sygeplejersker.

FÆRRE UDGIVELSER, MERE FAGLIGHED

I 2011 besluttede vi, at tidsskriftet 'Sygeplejersken' skal udkomme med 14 årlige eksemplarer i stedet for 21. Baggrunden er færre stillingsannoncer og en omstilling på kommunikationsområdet med større fokus på hjemmesiden.

Samtidig udkom tidsskriftet 'Sygeplejersken' i en forbedret papirkvalitet med et stærkere omslag og flere sider. På indholdssiden har vi fortsat vægt på stor faglig tyngde og seriøsitet. Antallet af faglige artikler er det samme som tidligere, blot fordelt i færre udgaver af tidsskriftet 'Sygeplejersken'. Desuden vil der også være større fokus på forskning.

Magasinet 'Forkant' udkommer fire gange om året til alle medlemmer i ledende stillinger og sætter gennem aktuelle temaer fokus på ledelse i hele sundhedsvæsenet.

ET SAMMEN- HÆNGENDE OG FOREBYGGENDE SUNDHEDSVÆESEN

Sundhedsvæsenet er et af de højst profilerede velfærdsområder. Nye supersygehuse, ventetider, patienter på gangene, afstand til skadestuerne og lokale sundhedstilbud sætter debatten – og sindene – i kog. Og med god grund. Hele samfundet har en interesse i et stærkt sundhedsvæsen, som holder danskerne sunde og giver patienterne mulighed for at vende hurtigt tilbage til hverdagen. I Dansk Sygeplejeråd arbejder vi for, at politikerne prioriterer sundhedsvæsenet og skaber bedre rammer for patienter og medarbejdere. Når sygeplejerskerne har gode vilkår, kan vi nemlig gøre en endnu større forskel for patienterne, sundhedsvæsenet og hele samfundet.

“Alle patienter og borgere skal opleve, at deres vej gennem sundhedsvæsenet er et sammenhængende forløb – uanset om vejen er kort og lige, eller om den er lang og kringlet. Kontinuitet, helhed og kvalitet i sundhedsindsatsen er en forudsætning for, at patienternes og borgernes sundhedstilstand forbedres bedst muligt. Sundhedsvæsenets struktur skal sikre, at der er et smidigt samarbejde mellem sundhedsvæsenets forskellige grene. Økonomiske rationaler må ikke blokere for sammenhængende patientforløb”

-Citat fra Dansk Sygeplejeråds holdningspapir 'Et sammenhængende og forebyggende sundhedsvæsen'

MEDLEMMERNE FIK INSPIRATION TIL FOLKETINGSVALGET

Under valgkampen op til folketingsvalget i 2011 satte vi fokus på kronisk syge, forebyggelse og det nære sundhedsvæsen. Dermed var vi med til at sætte sundhed på den politiske dagsorden. På en særlig temaside om valget gav vi medlemmerne et overblik over de forskellige partiers holdninger på sundhedsspørgsmål og inspirerede medlemmerne til selv at stille spørgsmål i debatten under valgkampen.

DSR-FORSLAG OM FOREBYGGELSE BLIVER VIRKELIGHED

Dansk Sygeplejeråd har arbejdet for, at Danmark får nationale mål for forebyggelsesindsatsen, som forpligter alle aktørerne. Det forslag bliver nu en realitet, for de nationale mål indgår som en del af regeringsgrundlaget. Vi er nu involveret i konkretiseringen af målene. Blandt andet har formand Grete Christensen deltaget i rundbordssamtaler med sundhedsministeren og andre aktører om hvilke mål, regeringen skal sætte for henholdsvis voksne, børn og unge.

TÆT PÅ DSR

“Dansk Sygeplejeråd skal langt mere på banen i forhold til udviklingen i kommunerne. Al international forskning viser, at folkesundheden kan tage et stort skridt fremad, hvis man forbedrer arbejdet i den primære sektor og den forebyggende indsats.”

-Professor Frede Olesen, formand for Kræftens Bekæmpelse

BRUG RESSOURCERNE RIGTIGT

Sygehusene og det øvrige sundhedsvæsen skal producere mere med færre ansatte. Adgang til behandling og medicin bliver rationeret, og den økonomiske krise presser kvaliteten. Derfor har Sundhedskartellet, FOA, Yngre Læger, FAS og HK Kommunal i 2011 fremlagt otte konstruktive bud fra de ansatte i sundhedsvæsenet på, hvordan patienterne sikres den bedste behandling og pleje, og hvordan sundhedsvæsenet kan blive en sammenhængende sektor i udvikling og vækst inden for ansvarlige rammer.

De otte bud er:

- 1: Ny økonomisk køreplan for sygehusene
- 2: Skab sammenhæng i sundhedsvæsenet
- 3: Indfør en differentieret behandlingsgaranti
- 4: Giv os mere tid til patienterne
- 5: Invester i medarbejderne - det betaler sig
- 6: Ledelse, dialog og anerkendelse
- 7: Større frihed lokalt
- 8: Stop skattefritagelsen for arbejdsgiverbetalte sundhedsforsikringer

Både forslaget om en differentieret behandlingsgaranti og forslaget om at stoppe skattefritagelsen for arbejdsgiverbetalte sundhedsforsikringer er nu en del af S-R-SF-regeringens program.

TÆT PÅ DSR

”Kodeordene for mig i fremtidens sundhedsvæsen er tværfaglighed, innovation og samarbejde. Patientforløb går i stigende grad på tværs - både af sygehusenheder og sektorer. Mange faggrupper er involveret for at sikre et optimalt behandlingsforløb med patienten i centrum. Her har sygeplejerskerne en vigtig rolle, fordi de ofte er bindeled mellem både de involverede faggrupper og sektorer”.

”Hvis forløbene for patienterne fortsat skal forbedres, så skal DSR og de øvrige faglige organisationer bidrage til, at vi sammen kan udvikle det tværfaglige samarbejde. Og det er nødvendigt, at der løbende sker en vurdering af, om opgaverne løses på det rette specialiseringsniveau. Skarpe faggrænser og snævre faginteresser tjener hverken patienternes bedste eller bidrager til en hensigtsmæssig anvendelse af ressourcerne. Fokus skal være på optimale og fleksible arbejdsgange frem for professionsgrænser.”

-Bent Hansen, formand for Danske Regioner

FRIVILLIGE KAN IKKE ERSTATTE PROFESSIONELLE

Op til Frivilligdagen 30. september 2011 gik Dansk Sygeplejeråd sammen med Frivilligt Forum og en række andre organisationer om at formulere et sæt spilleregler for samarbejdet mellem frivillige og professionelle. Spillereglerne giver sygeplejersker og ledere forslag til, hvordan de kan sikre gode rammer for samarbejdet mellem frivillige og professionelle. Derudover har vi ved flere lejligheder problematiseret gråzonen mellem det frivillige og det professionelle arbejde for at sikre, at det er sygeplejersker og andre professionelle, som løser opgaverne, hvor det er nødvendigt.

PSYKIATRI MED PATIENTEN I CENTRUM

Dansk Sygeplejeråd arbejder for, at psykiatrien bliver si-destillet med det somatiske sundhedsvæsen. Sammen med Lægeforeningen, Dansk Psykologforening og Bedre Psykiatri har vi foreslået en national handleplan for psykiatrien. Herudover har vi sammen med Sundhedskartellet, FOA, Socialpædagogernes Landsforbund, KL og Danske Regioner iværksat initiativet 'Psykiatri på Tværs', som fremmer tværfaglige projekter på tværs af sektorerne i psykiatrien. Vi arbejder også for, at specialuddannede sygeplejersker får mulighed for at spille en større rolle i det psykiatriske sundhedsvæsen, så flere voksne, børn og unge kan få de tilbud om behandling, de har behov for.

TELEMEDICIN ER KOMMET FOR AT BLIVE

Velfærdsteknologi som f.eks. telemedicin er på vej frem i hele sundhedsvæsenet. Sygeplejersker spiller ofte en nøglerolle i den nye teknologi, og derfor arbejder vi for, at sygeplejersker bliver inddraget i både udviklingen og implementeringen af de nye løsninger. Vi har blandt andet deltaget i arbejdsgruppen for udvikling af en national strategi for telemedicin. Her har vi fokuseret på det borger- og medarbejderrettede perspektiv.

”Alle aldersgrupper skal have let adgang til sundhedsfremme og forebyggelse. Derfor skal sundhedsindsatsen i lokalområderne styrkes, og der skal etableres nye sundhedstilbud. De økonomiske incitament i sundhedsvæsenet skal sikre, at det bliver økonomisk attraktivt for alle grene af sundhedsvæsenet at prioritere sundhedsfremme og forebyggelse”

-Citat fra Dansk Sygeplejeråds holdningspapir 'Et sammenhængende og forebyggende sundhedsvæsen'

Flere og flere sygeplejersker bruger i dag telemedicinske løsninger i sygeplejen. Her overværer Dansk Sygeplejeråds 2.næstformand en telemedicinsk konsultation på Svendborg Sygehus

FOTO: ALEX TRAN

FRIKOMMUNER SKAL UDFORDRE REGLERNE

Regeringen udpegede i 2011 ni kommuner som frikommuner. De ni kommuner får mulighed for at udfordre lovgivningen for at sikre bedre arbejdsgange, mindre bureaukrati og større kvalitet. For Dansk Sygeplejeråd er det vigtigt, at de eksisterende rammer om sygeplejerskernes arbejde bliver udfordret, men det må ikke gå ud over kvalitet og faglighed. Derfor har vi afholdt en temadag for tillidsrepræsentanter og ledere i de berørte kommuner med fokus på, hvordan man kan sikre sig indflydelse på processen i de enkelte kommuner.

10 ÅRS INDSATS FOR PATIENTSIKKERHEDEN

I 2011 havde Dansk Selskab for Patientsikkerhed 10 års jubilæum. Dansk Sygeplejeråd er stærkt involveret i bestyrelsesarbejdet i selskabet. I forbindelse med jubilæet udgav vi sammen med Lægeforeningen et magasin om patientsikkerhed, der kom som indstik i 'Sygeplejersken' og Ugeskrift for Læger. Samtidig har formand Grete Christensen i løbet af 2011 holdt oplæg på flere store konferencer om patientsikkerhed – blandt andet om patientsikkerhed i primærsektoren og om patientinvolvering. Vores indsats sigter på, at medlemmerne får øget viden om patientsikkerhed, og sygeplejerskernes aktive indsats i arbejdet med patientsikkerhed er blevet fremhævet i mange sammenhænge.

Dansk Sygeplejeråd deltog aktivt i patientsikkerhedskampagnen "klædt på som pårørende". Her deler formand Grete Christensen t-shirts ud sammen med minister for sundhed og forebyggelse Astrid Krag

FOTO: SIMON KLEIN KNUDSEN

DSR I MEDIERNE

VI VIL VÆRE EN AF DE MEST HØRTE ORGANISATIONER. DET GIVER HANDLEKRAFT OG INDFLYDELSE

Mange af de resultater, vi vil opnå, afhænger af vores evne til at kommunikere. Derfor lægger vi stor vægt på dialog, samarbejde, videndeling og formidling. Det er en forudsætning for, at vi fortsat er en af sundhedsvæsenets centrale og mest hørte organisationer.

Dansk Sygeplejeråd er kontinuerligt i dialog med politikere på Christiansborg, i regioner og i kommuner. Vi har også en tæt dialog med offentlige myndigheder, interesseorganisationer, andre faglige organisationer, forskere og meningsdannere. Målet er at opnå indflydelse på de beslutninger, som har betydning for sygeplejerskernes arbejde og på de sundhedstilbud, vi kan tilbyde patienterne.

Vi lægger vægt på at præsentere troværdige analyser og politiske udspil om udviklingen i sundhedsvæsenet og sygeplejen. Samtidig markerer vi os aktivt i debatten i medierne. Siden 2009 har formanden for Dansk Sygeplejeråd haft et stigende gennemslag i pressen. I 2011 var hun citeret 1.073 gange.

En opgørelse, som Infomedia har udført i 2011 blandt lederne i faglige organisationer i sundhedsvæsenet, viser at Dansk Sygeplejeråd er godt med:

1. Henrik Dibbern, Formand, Praktiserende Lægers Organisation (1.133 omtaler)
2. Grete Christensen, Formand, Dansk Sygeplejeråd (1.073 omtaler)
3. Mads Koch Hansen, Formand, Lægeforeningen (1.063 omtaler)
4. Karen Stæhr, Næstformand, FOA (491 omtaler)

Dansk Sygeplejeråds pressearbejde har blandt andet ført til, at formand Grete Christensen de seneste år er en af de mest citerede personer i det danske sundhedsvæsen

FOTO: HELLE JOHNSEN

HALLO, DET ER SYGEPLEJERSKEN

Dansk Sygeplejeråd var først til at foreslå, at Danmark skulle have en sundhedshotline, hvor borgerne døgnet rundt kan få råd og vejledning af sygeplejersker. På den måde kan sygeplejersker være med til at nedbringe presset på akutmodtagelserne og sikre, at borgerne får let adgang til den sundhedsrådgivning, de har behov for. Vi har blandt andet dokumentation for, at der er gode internationale erfaringer med sygeplejerskebemandede telefonlinjer. I dag sidder sygeplejersker klar ved telefonen flere forskellige steder i landet. Senest har Region Hovedstaden indført akuttefonen '18-13', hvor specialuddannede sygeplejersker hjælper borgerne døgnet rundt. Samtidig er der nu ansat sygeplejersker på alarmcentralerne. Det betyder, at akut tilskadedkomne patienter kan få sundhedsfaglig rådgivning, når de kontakter 112.

LÆNGERE AFSTANDE TIL SKADESTUERNE GØR DANSKERNE UTRYGGE

Dansk Sygeplejeråd har fremlagt en række bud på, hvordan sygeplejersker kan være med til at skabe større tryghed. Blandt forslagene er lokale skadeklinikker, sygeplejerskebemandede akutbiler og akuttefoner. Samtidig peger vi på, at flere sygeplejersker i plejeboligerne kan medvirke til, at færre borgere får brug for akut hjælp og indlæggelse.

Vores anbefalinger er underbygget af en analyse, som viser, at borgerne i gennemsnit har fået 49 procent længere til den nærmeste skadestue fra 1995 til 2011. Samtidig viser en opinionsmåling foretaget af Megafon for DSR, at 26 procent af danskerne er utrygge i hverdagen, fordi de har langt til skadestuen.

Læs Dansk Sygeplejeråds forslag til bedre akuttetilbud her

Dansk Sygeplejeråd var først til at foreslå en sygeplejerskebemandet sundhedshotline. Her ses Region Hovedstadens nye akuttefon

FOTO: CLAUS BOESEN

HVEM HJÆLPER, NÅR ULYKKEN ER SKET?

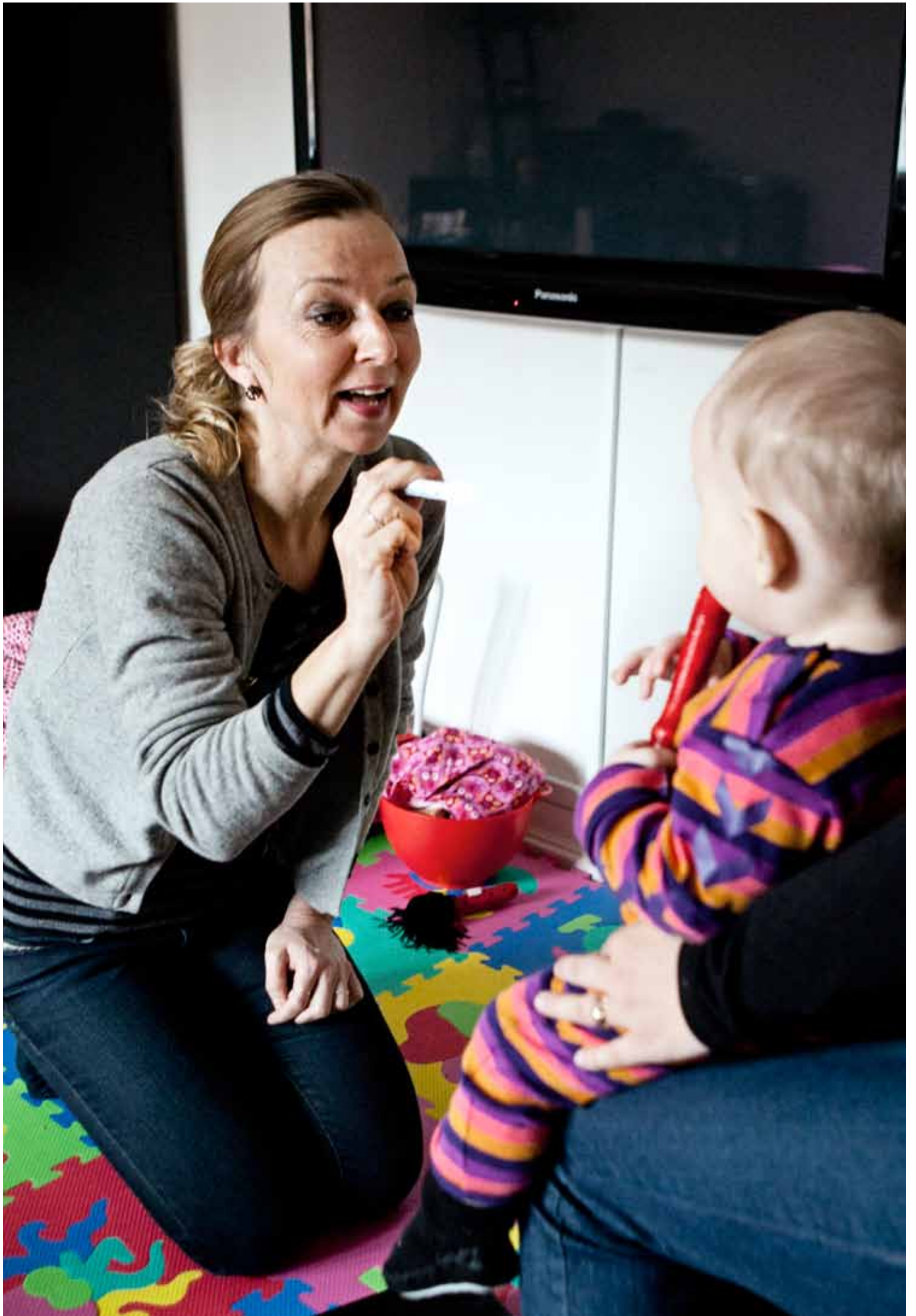
De seneste år er der sket store omvæltninger og massiv opgaveflytning i det præhospitale beredskab, og i dag er der stor forskel mellem regionerne. Derfor har vi opfordret Sundhedsministeriet til at bede det nationale akutudvalg om at komme med anbefalinger til hvilken prærhospital hjælp, der er behov for i forskellige situationer, og hvem der kan yde hjælpen. Det vil skabe større gennemsigtighed for de involverede fagpersoner og understøtte et akutberedskab, som borgerne oplever som fagligt kompetent og tillidsskabende. På den baggrund er akutudvalget nu genindkaldt for at lave en kortlægning, og Dansk Sygeplejeråds formand Grete Christensen er blevet medlem af udvalget.

NYBAGTE MØDRE OG BØRN FORTJENER EN BEDRE START

Flere fødsler gennemføres ambulantly. Det gælder også for førstegangsfødende. Men for mange mødre får ikke opfølgende besøg i den første tid efter fødslen. Derfor har vi sammen med KL foreslået, at det nære sundhedsvæsen får en større rolle i barselsforløbene. Den samme gennemgående sundhedsplejerske fra graviditet til det videre barselsforløb kan sikre familierne større tryghed og skabe den sammenhæng, der er behov for. Vi har også lavet en række anbefalinger til en bedre barselsomsorg. Her peger vi blandt andet på, at forskning viser, at mor/barn bør være indlagt i mindst 12 timer efter fødslen.

*Læs Dansk Sygeplejeråds anbefalinger til
svangreomsorgen her*

EN PROFESSION MED HØJ VÆRDI FOR SAMFUNDET

På få år har samfundsøkonomien ændret sig fra en buldrende højkonjunktur til en historisk lavkonjunktur. Økonomien står stille, og samfundet mangler indtægter. I den situation er det svært at opnå store lønforbedringer ved forhandlingsbordet. Men vi arbejder kreativt og skaber nye, anderledes resultater ved forhandlingerne med arbejdsgiverne. For vores opgave er at skabe resultater til medlemmerne - krisetid eller ej.

Attraktive og udviklende arbejdspladser er forudsætningen for, at patienter og borgere kan få sygepleje af høj kvalitet. Gode arbejdspladser er også nødvendige for at sundhedsvæsenet kan rekruttere nye sygeplejestuderende til faget, og for at sygeplejersker kan fortsætte så længe som muligt i faget. En sygeplejerskes arbejdsplads er attraktiv, når sygeplejen har gode vilkår.

-Citat fra Dansk Sygeplejeråds holdningspapir 'En profession med høj værdi for samfundet'

DIALOGEN OM LØN- OG ANSÆTTELSES- VILKÅR HAR HØJ PRIORITET

For Dansk Sygeplejeråd er det vigtigt at være i dialog med medlemmerne om de udfordringer, de oplever i hverdagen og bringe løsninger på udfordringerne i spil både ved overenskomstforhandlingerne og ved lokale forhandlinger. Samtidig prioriterer vi den løbende dialog med arbejdsgiverne højt. Vi deltager blandt andet i minitopmøder, hvor toppolitikere fra de faglige organisationer, hovedorganisationer, forhandlingsorganisationer og fra regionerne har deltaget. På topmøderne lægger vi vægt på at synliggøre de udfordringer, der er for sygeplejerskerne i hverdagen og pege på mulige løsninger.

LIGELØNS- OG LIGESTILLINGSKAMPEN FORTSÆTTER

Lønkommissionens redegørelse viste, at lønforskellen mellem kvinder og mænd er ca. 18 pct. En væsentlig årsag til forskellen er, at mænd og kvinder beskæftiger sig med forskellige fag og arbejder i forskellige sektorer. Sammen med vores partnere i 2020-samarbejdet - BUPL, Socialpædagogerne og Socialrådgiverne - sætter Sundhedskartellet fokus på de uheldige konsekvenser af den skæve kønsfordeling, som f.eks. en lavere løn til kvinderne. Vi ved, at jo flere kvinder der er i et fag, des lavere er lønnen. Vi har en klar målsætning om, at ligegyldigt hvilket fag man vælger, skal lønnen afspejle arbejdets værdi, snarere end den skal afspejle kønsfordelingen indenfor faget. Derfor vil vi have Folketinget til at ændre ligelønsloven, så man kan sammenligne forskellige typer job og vurdere, om de har samme værdi. Sagt med andre ord skal det være arbejdets værdi og ikke andelen af kvinder i et fag, der skal bestemme lønnen.

FOTO: KRISTIAN FRISTED ESKILDSEN

I forbindelse med Kvindernes Internationale Kampdag d. 8. marts udviklede vi i 2011 en ligestillingsløjfe - en sløjfe-pin. Den grønne sløjfe er symbol på, at vi fortsat arbejder for ligestilling mellem mænd og kvinder. Den blev udsendt på GO-Cards og på facebook.com/sygeplejersker, hvor man kunne sende sløjfen til venner og vise, at man støtter ligestillingen

OVERENSKOMSTFORHANDLINGER I EN KRISETID

De seneste overenskomstforhandlinger har været kraftigt præget af den økonomiske krise. De private forlig i foråret 2010 indeholdt meget beskedne lønstigninger og var dermed med til at lægge sporene for forhandlingerne i 2011. Økonomiaftalerne mellem Regeringen og henholdsvis Danske Regioner og KL indeholdt nulstigninger i lønudgifterne i hele 2011, og samtidig skulle den negative udmøntning fra reguleringsordningen håndteres. For første gang havde den regionale og kommunale reguleringsordning udmøntet sig negativt, og en del af regningen skulle betales 1.april 2011. På det statslige område var der også tale om en negativ udmøntning fra reguleringsordningen, som skulle modregnes i de generelle lønstigninger.

Derfor blev der på både det regionale, det kommunale og det statslige område aftalt to-årige forlig med meget begrænset økonomi. Den faktiske lønudvikling har været tilsvarende begrænset, og der var dermed tale om forlig, hvor alene dét at sikre reallønnen kom under pres.

På statens område er det lykkedes os at opnå nye lokalaftaler om arbejdstid på seks af landets syv professionshøjskoler med sygeplejerskeuddannelser. Aftalerne blev opnået på trods af, at arbejdsgiverne fremover ikke ønsker regulering af undervisernes arbejdstid.

STORE OMVÆLTNINGER PÅ PRIVATHOSPITALERNE

På det private område har den økonomiske krise betydet, at store nordiske koncerner har opkøbt flere danske privathospitaler, mens andre virksomheder er gået konkurs. Det er en tendens, som vi forventer fortsætter i de kommende år.

I 2012 indgik vi en ny overenskomst med Praktiserende Lægers Arbejdsgiverforening for sygeplejersker i lægepraksis. Aftalen gælder for en to-årig periode.

Herudover fornyer vi pr. 1. marts 2012 62 overenskomster, som er indgået mellem Dansk Sygeplejeråd og virksomheder/brancheforeninger, hvoraf flere er medlem af en arbejdsgiverorganisation under Dansk Arbejdsgiverforening. Fornyelsen vedrører blandt andet hospitaler, klinikker, vikarbureauer, bedriftssundhedstjenesten, Falck Danmark A/S og foreninger.

“Høj faglig kvalitet i sygeplejen og et sundt, sikkert arbejdsmiljø for sygeplejerskerne er to sider af samme sag. Derfor skal et godt arbejdsmiljø tænkes ind i alle beslutningsprocesser på arbejdspladserne, og normeringer og opgaver skal modsvare hinanden.”

- citat fra Dansk Sygeplejeråds holdningspapir 'En profession med høj værdi for samfundet'

FORHANDLINGER MED REGIONER OG KOMMUNER

OK11 PEGER FREMAD

Som konsekvens af den samfundsøkonomiske situation var fokus ved OK 11 at sikre sygeplejerskerne en overenskomst uden forringelser. Samtidig lykkedes det at få lagt nogle klare spor for fremtiden:

- I regionerne fik vi oprettet en udviklings- og forskningspulje, som blandt andet skal understøtte sygeplejerskernes faglige og professionsrettede udvikling
- På arbejdstidsområdet skal der i overenskomstperioden ses nærmere på fremtidens behov for arbejdskraft herunder udfordringerne omkring deltidsansættelser
- I kommunerne sættes fokus på kliniske retningslinjer for sundhedsindsatsen, og vi bliver inddraget i projektet
- På ligestillingsområdet starter to projekter, der skal undersøge, hvorfor arbejdsmarkedet er så kønsopdelt, og hvilke initiativer der kan iværksættes for at bløde op på kønsopdelingen

Herudover blev der ved forhandlingerne aftalt forbedringer i forhold til blandt andet videreførelse af seniorordningen i regioner og kommuner, lokal forhandling af atypiske stillinger og bedre vilkår for tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter. Vi fik sikret større opmærksomhed på arbejdsmiljøet.

Samtidig med, at vi arbejder videre med de fremadrettede spor, der blev lagt ved OK11, har vi stor fokus på trepartsforhandlingerne mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter. Resultatet af trepartsforhandlingerne kan få stor betydning for de temaer, vi skal forhandle i 2013. Vores mål for trepartsforhandlingerne er blandt andet større kvalitet i velfærden, kompetenceudvikling af sygeplejersker, en styrket indsats for de ledige og en forbedring af det psykiske arbejdsmiljø.

OK11 indebar lønforbedringer på næsten tre procent, at gælden fra reguleringsordningen bliver betalt, bevarelse af seniorordningerne samt midler til faglig udvikling. Her ses Dansk Sygeplejeråds formand Grete Christensen under forhandlingerne med Danske Regioner

FOTO: SIMON KLEIN KNUDSEN

TÆT PÅ DSR

"Jeg oplever DSR - både på nationalt plan og i kredsene - som en vigtig og aktiv opinionsdanner i debatten om sundhedsområdet generelt og herunder ikke mindst om, hvilke prioriteringer vi nødvendigvis bliver nødt til at foretage. DSR spiller en nøglerolle, når det handler om forventningsafstemningen mellem borgerne og sundhedsvæsenet".

"Sygeplejerskerne er også helt centrale både for den kvalitetsdagsorden, som regionerne arbejder med, og for arbejdet med sammenhængende patientforløb. Det er i høj grad sygeplejerskerne, der har den direkte kontakt med patienterne, og derfor vil den sygeplejefaglige del komme endnu mere i fokus".

-Jens Steenbæk, formand for Danske Regioners Løn- og Personalepolitiske udvalg og næstformand i regionsrådet, Region Sjælland

KONGRES 2012 FAGLIG FORSVARLIGHED

Dansk Sygeplejeråds beretning for perioden 2010-12 fortæller om vores politiske arbejde, højdepunkter og organisatoriske udvikling i de seneste to år. Men beretningen rummer kun et udpluk af alle de aktiviteter, der sker i vores organisation. Følg os derfor på www.dsr.dk, på www.facebook.com/sygeplejersker, i tidsskriftet 'Sygeplejersken', i nyhedsbrevet 'Synergi' og i ledermagasinet 'Forkant'.

DANSK SYGEPLEJERÅD

Sankt Annæ Plads 30

Postboks 1084

1008 København K

Tlf. 33 15 15 55

Fax 33 15 24 55

dsr@dsr.dk

www.dsr.dk